

ΣΑΜΟΣ: «ΝΙΩΘΟΥΜΕ

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ»

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΕ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΡΕΥΝΑ
ΕΚΘΕΣΗ

AMNESTY
INTERNATIONAL

*Η εικαστική δημιουργία είναι έργο
εφήβου που διαμένει στην ΚΕΔ Σάμου ©
Amnesty International/Samos Volunteers*

Παρότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδότησε νέα κέντρα υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο στα νησιά του Αιγαίου επικαλούμενη «καλύτερες συνθήκες», τα φυλετικοποιημένα άτομα σε κίνηση που διαμένουν στο Κέντρο της Σάμου αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και βιώνουν συστηματική, αυθαίρετη, de facto κράτηση. Η ΕΕ πρέπει να εξασφαλίσει ότι η εφαρμογή του νέου Συμφώνου της ΕΕ για τη Μετανάστευση και το Άσυλο δεν θα οδηγήσει σε παρόμοιες καταχρήσεις.

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από το 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει την Ελλάδα για την ίδρυση και τη λειτουργία των «Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών» (ΚΕΔ), οι οποίες προορίζονται να αντικαταστήσουν τα «hotspot» για τις/τους αιτούσες/ντες άσυλο στα νησιά του Αιγαίου. Η παρούσα ενημέρωση πραγματεύεται την ανησυχητική κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΚΕΔ Σάμου, και δίνει έμφαση στην περίοδο Ιουλίου 2023 - Ιανουαρίου 2024, όταν οι αυξημένες αφίξεις οδήγησαν σε συνθήκες συνωστισμού και όξυναν τις ήδη υπάρχουσες ελλείψεις της δομής ως προς την παροχή βασικών υπηρεσιών στις/στους διαμένουσες/οντες, οι οποίες/οι είναι φυλετικοποιημένα άτομα προερχόμενα κυρίως από χώρες της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Η έκθεση αναγνωρίζει το γεγονός ότι τον Φεβρουάριο του 2024, ο αριθμός των διαμενουσών/όντων στην ΚΕΔ Σάμου μειώθηκε και έκτοτε ο διαμμένων πληθυσμός κυμαίνεται εντός των ορίων της δυναμικότητάς της.

Η Διεθνής Αμνηστία ανησυχεί ιδιαίτερα για τη συστηματική χρήση του καθεστώτος «περιορισμού της ελευθερίας», το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 40 του ν. 4939/2022 («Νόμος περί ασύλου») όσον αφορά τις/τους νεοεισερχόμενες/ους στην ΚΕΔ, καθώς και για την εσφαλμένη εφαρμογή του εν λόγω μέτρου και των αποτελεσμάτων του που δημιουργούν διακρίσεις. Βάσει του νόμου, το καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας συνεπάγεται για τις/τους διαμένουσες/οντες, οι οποίες/οι είναι φυλετικοποιημένα άτομα αιτούντα άσυλο, την απαγόρευση εξόδου από την ΚΕΔ και την παραμονή στους χώρους της έως και 25 ημέρες από την είσοδό τους σε αυτή, με αποτέλεσμα την έκθεσή τους σε έκνομη και αυθαίρετη *de facto* κράτηση καθώς και, ιδίως κατά την εξεταζόμενη περίοδο, σε απάνθρωπες και αναξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης.

Η παρούσα έκθεση εξετάζει με ποιον τρόπο, παρά τη στήριξη για την ίδρυση και τη λειτουργία των ΚΕΔ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποτύχει μέχρι σήμερα να θεραπεύσει τις χρόνιες ανεπάρκειες των ελληνικών αρχών. Καταδεικνύει δε πως η εμπειρία της ΚΕΔ Σάμου θα πρέπει να λειτουργήσει ως προειδοποιητικό σήμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της ενόψει της εφαρμογής του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο προβλέπει τη δημιουργία παρεμφερών δομών υποδοχής κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και βασίζεται αποκλεισμό φυλετικοποιημένων ανθρώπων σε κίνηση.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται σε βιβλιογραφική έρευνα καθώς και σε έρευνα πεδίου που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα Δεκεμβρίου 2023 - Ιουλίου 2024, συμπεριλαμβανομένης μίας επίσκεψης στην ΚΕΔ Σάμου που έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο του 2023, στο πλαίσιο της οποίας η αντιπροσωπεία της Διεθνούς Αμνηστίας συναντήθηκε με αιτούσες/ντες άσυλο και εκπροσώπους των ελληνικών αρχών. Επίσης, η Διεθνής Αμνηστία διενήργησε εξ αποστάσεως συνεντεύξεις με έναν διαμείνοντα, με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), ενώ υπέβαλε γραπτές αιτήσεις παροχής πληροφοριών τόσο στις ελληνικές αρχές όσο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΚΕΔ ΣΑΜΟΥ

Η ΚΕΔ Σάμου είναι ένας χώρος υψίστης ασφαλείας που βρίσκεται σε απομακρυσμένη τοποθεσία του νησιού. Περιλαμβάνει εγκαταστάσεις υποδοχής και προαναχωρησιακές εγκαταστάσεις κράτησης, καθώς και υποδομές ενισχυμένης ψηφιακής και φυσικής ασφάλειας. Τον Απρίλιο του 2024, η Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επέβαλε πρόστιμο στο ελληνικό Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για παραβιάσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων ως αποτέλεσμα της χρήσης συστημάτων ασφαλείας που λειτουργούσαν μεταξύ άλλων και στην ΚΕΔ Σάμου.

ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Στα τέλη Σεπτεμβρίου 2023, οι ελληνικές αρχές αύξησαν την επίσημη χωρητικότητα της ΚΕΔ Σάμου από 2.040 θέσεις υποδοχής (και 960 θέσεις στην προαναχωρησιακή εγκατάσταση κράτησης) σε

ΣΑΜΟΣ: «ΝΙΩΘΟΥΜΕ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ»

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Διεθνής Αμνηστία

3.650, χωρίς να έχει προηγηθεί εμφανής παρέμβαση με σκοπό την αύξηση των χώρων φιλοξενίας. Από τον Ιούλιο του 2023, η ΚΕΔ άρχισε να δέχεται αυξημένες αφίξεις, με τον πληθυσμό να αγγίζει τον Οκτώβριο του 2023, σύμφωνα με αναφορές, τις/τους 4.850 διαμένουσες/οντες. Οι διαμένουσες/οντες παρέμειναν σε συνθήκες συνωστισμού για το μεγαλύτερο διάστημα από τον Σεπτέμβριο του 2023 μέχρι τον Ιανουάριο του 2024. Ορισμένες/οι διαμένουσες/οντες φιλοξενήθηκαν σε χώρους που δεν προορίζονταν για διαμονή και σε συνθήκες που δεν πληρούσαν τα αντίστοιχα πρότυπα.

Στον βαθμό που πλήττουν με δυσανάλογο τρόπο φυλετικοποιημένα άτομα, οι ανεπαρκείς συνθήκες διαβίωσης στην ΚΕΔ, ως απόρροια του συνωστισμού και των εμποδίων στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, συνιστούν εκδηλώσεις φυλετικών διακρίσεων, οι οποίες απαγορεύονται βάσει του διεθνούς δικαίου.

Η ελληνική Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) υπολόγισε ότι στις 7 Φεβρουαρίου 2024, 600-700 άτομα βρίσκονταν στεγασμένα σε κτίρια διοικητικών υπηρεσιών, δηλαδή σε ακατάλληλες για διαμονή υποδομές. Τον Δεκέμβριο του 2023, η αντιπροσωπεία της Διεθνούς Αμνηστίας διαπίστωσε ότι δεκάδες άτομα διέμεναν σε εστιατόριο σε ανεπαρκείς συνθήκες και άκουσε αναφορές από άλλες/ους διαμένουσες/οντες που δήλωναν ότι είχαν φιλοξενηθεί σε κοινόχρηστο υπαίθριο χώρο ή κτίρια διοικητικών υπηρεσιών. Η αντιπροσωπεία παρατήρησε και άκουσε επίσης αναφορές για ελλείψεις σχετικές με τις συνθήκες διαβίωσης στους μεταλλικούς προκατασκευασμένους οικίσκους (container) που προορίζονται για διαμονή, καθώς και τις ανησυχίες ορισμένων διαμενουσών/όντων σχετικά με την απουσία ιδιωτικότητας και ασφάλειας στην ΚΕΔ. Η Διεθνής Αμνηστία άκουσε για περιστατικά όπου άτομα σε ευάλωτη κατάσταση που κρατούνταν σε εξευτελιστικές συνθήκες μεταφέρθηκαν σε ασφαλή χώρο διαμονής μόνο κατόπιν παρέμβασης της οργάνωσης Human Rights Legal Project (HRLP).

ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι χρόνιες ελλείψεις σε τρεχούμενο νερό στην ΚΕΔ που διαπιστώνονται από τον Ιούλιο του 2023 επηρεάζουν αρνητικά τη δυνατότητα των διαμενουσών/όντων να φροντίζουν την προσωπική τους υγιεινή και καθαριότητα. Τον Φεβρουάριο του 2024, οι αρχές ενημέρωσαν την ΕΕΔΑ ότι το νερό ήταν διαθέσιμο μόνο για δύο έως τέσσερις ώρες ημερησίως. Τον Μάιο του 2024, οι αρχές ενημέρωσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (επιτροπή CPT) ότι οι διαμένουσες/οντες λάμβαναν τρία λίτρα πόσιμου νερού ημερησίως. Οι προσωρινές λύσεις για την αύξηση της παροχής νερού εξακολουθούν να μην επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών της ΚΕΔ.

Από την έναρξη της λειτουργίας της ΚΕΔ, δεν υπάρχει μόνιμη παρουσία γιατρού στη δομή. Το ιατρικό προσωπικό που υποστηρίζει την ΚΕΔ από τον Μάιο του 2024, υπό την αιγίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), παρουσιάζει ελλείψεις σε ειδικευμένο προσωπικό κατάλληλο για την παροχή υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 20% του πληθυσμού της ΚΕΔ. Οι περιορισμένοι πόροι του δημόσιου νοσοκομείου στο Βαθύ επηρεάζουν περαιτέρω την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη των διαμενουσών/όντων στην ΚΕΔ. Οι ΜΚΟ αναφέρουν περιστατικά ψώρας και δερματικών παθήσεων, συσχετίζοντάς τα με τις ελλείψεις σε τρεχούμενο νερό, τις ανενεργές υπηρεσίες πλυντηρίου και τον συνωστισμό.

Το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ πρόγραμμα «PHILOS II», στο πλαίσιο του οποίου ο ΕΟΔΥ παρέχει τις υπηρεσίες του, επρόκειτο να αντικατασταθεί το πρώτο εξάμηνο του 2024 από το επίσης χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ πρόγραμμα «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ», το οποίο θα τελεί υπό τη διαχείριση του ΔΟΜ και θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με ιατρικούς φορείς και παρόχους ιατρικών υπηρεσιών. Στις 25 Ιουνίου, η υλοποίηση του προγράμματος εκκρεμούσε, ενώ σύμφωνα με σχετικές αναφορές οι

συμβάσεις του προσωπικού του ΕΟΔΥ επρόκειτο να λήξουν στις 30 Ιουνίου 2024. Παραμένει άγνωστο κατά πόσον θα διασφαλιστεί η συνέχεια των ιατρικών υπηρεσιών.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΜΕΝΟΥΣΕΣ/ΟΝΤΕΣ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Σύμφωνα με το ελληνικό, το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο, οι αιτούσες/ντες άσυλο που εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες ή βιώνουν συνθήκες ευάλωτης δικαιοσύνης δικαιούνται ειδικές συνθήκες υποδοχής και διαδικαστικές εγγυήσεις. Ωστόσο, η πρόσβαση σε αυτές τις εγγυήσεις εξαρτάται από τον έγκαιρο προσδιορισμό των αναγκών τους, ο οποίος μπορεί να παρακωλύεται από τους περιορισμένους πόρους υγειονομικής περίθαλψης στην ΚΕΔ.

Οι αιτούσες/ντες άσυλο στα νησιά του Αιγαίου υποβάλλονται συνήθως σε μια «ταχεία διαδικασία στα σύνορα», η οποία προβλέπει στενότερα χρονικά περιθώρια και λιγότερα διαδικαστικά δικαιώματα. Βάσει της νομοθεσίας, τα άτομα σε ευάλωτη κατάσταση θα πρέπει να παραπέμπονται στην τακτική διαδικασία ασύλου, εάν μέσω της ταχείας διαδικασίας είναι αδύνατον να τύχουν επαρκούς υποστήριξης. Οι ελληνικές αρχές δεν ανταποκρίθηκαν στο αίτημα της Διεθνούς Αμνηστίας για προσκόμιση στοιχείων σχετικά με τις παραπομπές.

ΑΥΣΤΗΡΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΕ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ

Τα ασυνόδευτα ανήλικα στην ΚΕΔ Σάμου διαμένουν ξεχωριστά από τον γενικό πληθυσμό, σε «ασφαλείς περιοχές». Κατά την επίσκεψη της Διεθνούς Αμνηστίας τον Δεκέμβριο του 2023, τα ασυνόδευτα ανήλικα υπόκεινταν σε αυστηρούς περιορισμούς κυκλοφορίας, μεταξύ άλλων σε απαγόρευση εξόδου από την ΚΕΔ ή από την ασφαλή περιοχή προκειμένου να επισκεφθούν την περιοχή του γενικού πληθυσμού, με εξαίρεση τη μετακίνησή τους για φοίτηση στο σχολείο. Από τον Φεβρουάριο του 2024, η οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών Ζεύξις συνοδεύει τα παιδιά σε ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες εκτός της ΚΕΔ. Οι περιορισμοί στην κυκλοφορία που επιβάλλονται στα ασυνόδευτα ανήλικα συνιστούν ενδεχομένως αδικαιολόγητη παρέμβαση στο δικαίωμά τους στην ελευθερία και την ασφάλεια καθώς και στην ελεύθερη κυκλοφορία και δεν συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα για την κράτηση παιδιών για λόγους μετανάστευσης, σύμφωνα με τα οποία απαγορεύεται ρητώς η κράτηση παιδιών.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥΝ ΜΕ ΚΡΑΤΗΣΗ

Οι διαμένουσες/οντες στην ΚΕΔ – μεταξύ άλλων άτομα σε ευάλωτη κατάσταση – υπόκεινται συστηματικά σε αποφάσεις «περιορισμού της ελευθερίας» που επιτρέπουν τον περιορισμό τους εντός της ΚΕΔ για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 25 ημέρες από την είσοδό τους, με σκοπό τη διεκπεραίωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης. Ωστόσο, στην πράξη διαπιστώνεται συχνά υπέρβαση αυτής της προθεσμίας. Βάσει του νόμου, οι πληττόμενες/οι διαμένουσες/οντες μπορούν να εξέλθουν προσωρινά από την ΚΕΔ μόνο για «σοβαρούς λόγους υγείας». Η Διεθνής Αμνηστία θεωρεί ότι οι αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας παραβιάζουν τα όρια ενός θεμιτού «περιορισμού της ελευθερίας κυκλοφορίας» και ότι ισοδυναμούν με παράνομη στέρηση της ελευθερίας.

Μολονότι είναι φαινομενικά «ουδέτερες φυλετικά» και αφορούν όλους τις/τους νεοεισερχόμενες/ους στην ΚΕΔ, οι αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας έχουν σχεδόν αποκλειστικά αντίκτυπο στα φυλετικοποιημένα άτομα αιτούντα άσυλο, γεγονός που εγείρει ζητήματα στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Ελλάδας σύμφωνα με τις οποίες «η εφαρμογή της νομοθεσίας δεν προκαλεί διακρίσεις σε βάρος μη πολιτών». Το καθεστώς περιορισμού που απορρέει από τη συστηματική επιβολή των αποφάσεων περιορισμού της ελευθερίας επηρεάζει κατά κύριο λόγο τα φυλετικοποιημένα άτομα σε κίνηση, και προωθεί μια πρακτική φυλετικοποιημένου αποκλεισμού των μεταναστριών/στών και των προσφυγισσών/ων στα σύνορα της Ευρώπης.

Δυνάμει του διεθνούς δικαίου, ο νομικός χαρακτηρισμός ενός μέτρου δεν είναι καθοριστικός ως προς το κατά πόσον ισοδυναμεί με κράτηση στην πράξη. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η διάκριση ανάμεσα στη στέρηση της ελευθερίας και τον περιορισμό της ελευθερίας κυκλοφορίας αφορά «τον βαθμό ή την ένταση» και εξαρτάται από τη «συγκεκριμένη κατάσταση» του ατόμου. Προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον ένα μέτρο συνιστά κράτηση, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και η ομάδα εργασίας του ΟΗΕ για την αυθαίρετη κράτηση (ΟΕΑΚ) εξέτασε στοιχεία, μεταξύ άλλων την ποιότητα της στέγασης, τις δυνατότητες μετακίνησης, την πρόσβαση σε υπηρεσίες και στην επικοινωνία εκτός δομής, καθώς και την παρουσία εποπτείας. Οι διαμένουσες/οντες στην ΚΕΔ βιώνουν προβλήματα σε αρκετούς από αυτούς τους τομείς.

Επιπλέον, ιδίως σε περιόδους συνωστισμού στη δομή, οι συνθήκες διαβίωσης των διαμενουσών/όντων που τελούσαν υπό καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας στην ΚΕΔ ενδεχομένως επίσης ισοδυναμούσαν με απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες κράτησης, κατά παράβαση της απαγόρευσης των βασανιστηρίων ή άλλης κακομεταχείρισης.

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ανέφεραν επίσης μια πρακτική κατά την οποία οι αρχές πρότειναν σε διαμένουσες/οντες να παραιτηθούν από τα δικαιώματα της υποδοχής και οποιασδήποτε άλλης συνδρομής στην Ελλάδα με αντάλλαγμα την άδεια εξόδου από την ΚΕΔ και το νησί. Η ανωτέρω πρακτική μπορεί να είναι ασύμβατη με τα διεθνή πρότυπα σύμφωνα με τα οποία παραβίαση της απαγόρευσης των βασανιστηρίων ή άλλης κακομεταχείρισης μπορεί να συμβαίνει εκεί όπου επιβάλλονται ανεπαρκείς συνθήκες κράτησης «για σκοπούς αποτροπής, εκφοβισμού ή τιμωρίας» ανθρώπων ή «για τον εξαναγκασμό τους στην ανάκληση των αιτήσεων για χορήγηση καθεστώτος ασύλου, επικουρικής προστασίας ή άλλου καθεστώτος παραμονής».

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

Οι αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας που επιβάλλονται στις/στους διαμένουσες/οντες στην ΚΕΔ Σάμου παραβιάζουν επίσης τις αρχές εξαιρετικότητας, νομιμότητας, αναγκαιότητας και αναλογικότητας και μη διάκρισης της κράτησης μεταναστριών/στών. Το άρθρο 40 προβλέπει ότι οι διαμένουσες/οντες μπορούν να τελούν υπό καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους για διάστημα που δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 25 ημέρες από την είσοδό τους. Ο νόμος προβλέπει ότι ένας αρχικός πενήνημερος περιορισμός επιβάλλεται σε όλες/ους τις/τους νεοεισερχόμενες/ους χωρίς να εξετάζονται λιγότερο παρεμβατικές εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες διερευνώνται μόνο σε περιπτώσεις επιτυχούς έκβασης αντιρρήσεων που διατυπώνονται κατά της απόφασης παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας κατά 20 επιπλέον ημέρες.

Το δίκαιο της ΕΕ και η νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ είναι σαφείς ως προς το ότι η συνέχιση της κράτησης είναι αδικαιολόγητη εφόσον προκαλείται από καθυστερήσεις στις διοικητικές διαδικασίες που δεν οφείλονται στη συμπεριφορά της/του αιτούσας/ντος. Οι πληροφορίες που δόθηκαν από τις ελληνικές αρχές, αλλά και οι αναφορές της Ομάδας δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το διάστημα Ιουλίου - Νοεμβρίου 2023, διαπιστώνουν ότι οι καθυστερήσεις στις διαδικασίες καταχώρισης στη Σάμο και πιθανώς οπουδήποτε αλλού ήταν απόρροια ελλείψεων σε προσωπικό και ανεπαρκειών στα συστήματα που χρησιμοποιούσαν οι αρχές, υποδεικνύοντας ότι η χρήση και η συστηματική παράταση των σχετικών αποφάσεων δεν είναι δικαιολογημένη. Τον Μάιο του 2024, οι αρχές ισχυρίστηκαν ότι το προσωπικό που διεκπεραιώνει τις διαδικασίες καταχώρισης σε εγκαταστάσεις σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια ενισχύθηκε. Ωστόσο, στη χώρα εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών διερμηνείας.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ

Η Διεθνής Αμνηστία και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, στις παρατηρήσεις τους, επισημαίνουν ακόμη ότι οι αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας εφαρμόζονται με τρόπο που

απάδει στο ελληνικό δίκαιο. Σύμφωνα με μαρτυρίες 10 ατόμων από τα οποία η Διεθνής Αμνηστία πήρε συνέντευξη, δεν τους δόθηκε δυνατότητα εξόδου από τη δομή μετά την παρέλευση των 25 ημερών από την είσοδό τους. Ομοίως, η ΕΕΔΑ επισήμανε ότι τον Φεβρουάριο του 2024, περίπου 70-80 άτομα βρίσκονταν σε αυτήν την κατάσταση. Η επιτροπή CPT διαπίστωσε ότι 1.801 άτομα δεν είχαν καταχωριστεί και στα περισσότερα δεν επιτράπη η έξοδος μετά την παρέλευση της χρονικής προθεσμίας των 25 ημερών.

Παρότι υπάρχουν στοιχεία ότι οι περιορισμοί υπερέβαιναν το χρονικό διάστημα των 25 ημερών και παρότι ο νόμος προβλέπει ότι «εάν μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού διαστήματος [των 25 ημερών] δεν έχει περατωθεί η εξέταση της αίτησης, αίρεται ο περιορισμός της ελευθερίας», τον Μάιο του 2024 οι αρχές δήλωσαν στη Διεθνή Αμνηστία ότι δεν υπήρξε περίπτωση άρσης των περιορισμών για τον λόγο αυτό.

Οι αρχικές αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας εφαρμόζονται σε όλες/ους τις/τους διαμένουσες/οντες, ενώ και οι αποφάσεις παράτασης δείχνουν να εφαρμόζονται σε συντριπτικά μεγάλο βαθμό στις/στους νεοαφιχθείσες/έντες στην ΚΕΔ, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στα διεθνή πρότυπα για τον εξαιρετικό χαρακτήρα της κράτησης των αιτουσών/ούντων άσυλο και την ανάγκη εξέτασης των ατομικών συνθηκών των ανθρώπων με βάση μια λεπτομερή κατά περίπτωση αξιολόγηση.

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών επισήμαναν ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι διαμένουσες/οντες τελούν υπό καθεστώς περιορισμού για διάστημα άνω των 25 ημερών χωρίς την έκδοση σχετικής απόφασης ή με βάση απόφαση που εκδίδεται καθυστερημένα ή έχει αναδρομική ισχύ. Αυτό αντιβαίνει στους κανόνες δικαίου της ΕΕ σύμφωνα με τους οποίους οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται «άμεσα» και εγγράφως στις/στους κρατούμενες/ους αιτούσες/ντες. Ωστόσο, το 2024, οι χρόνοι επεξεργασίας και η διάρκεια κράτησης έχουν βελτιωθεί.

Το ΕΔΔΑ έχει διατάξει προσωρινά μέτρα σε δύο περιπτώσεις οι οποίες αφορούν διαμένουσες/οντες που κρατούνται στην ΚΕΔ.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΙΣ ΚΕΔ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδοτεί την κατασκευή και τη λειτουργία των ΚΕΔ και παρέχει στήριξη στις ελληνικές αρχές μέσω μιας «Ομάδας δράσης για τη διαχείριση της μετανάστευσης». Η συνεργασία ανάμεσα στις ελληνικές αρχές και στους φορείς της ΕΕ αφενός ενισχύει τον ρόλο της Ελλάδας ως «πεδίο δοκιμών» για τις μεταναστευτικές πολιτικές της ΕΕ, και αφετέρου αυξάνει τις ευθύνες της ΕΕ για τυχόν επακόλουθες παραβιάσεις.

Η Ομάδα δράσης προορίζεται να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν το Σύμφωνο του 2024 για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο θεσπίζει μια συνολική μεταρρύθμιση της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα. Η Διεθνής Αμνηστία έχει εκφράσει επανειλημμένως την ανησυχία της ότι το Σύμφωνο θα αποδυναμώσει την πρόσβαση στο άσυλο και θα αυξήσει τον κίνδυνο παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της de facto κράτησης, καθώς μια σειρά από εργαλεία στο πλαίσιο του Συμφώνου βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη χρήση περιοριστικών μέτρων προκειμένου να κρατούν τους ανθρώπους σε συγκεκριμένες εγκαταστάσεις ή περιοχές, συνήθως κοντά στα σύνορα.

Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια των ελέγχων εξακρίβωσης ταυτότητας, ασφάλειας και άλλων ελέγχων στους οποίους υποβάλλονται κατά τη νέα φάση «διαλογής», τα άτομα οφείλουν να παραμένουν διαθέσιμα στις αρχές, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να καταφεύγουν στην κράτησή τους εφόσον το θεωρούν απαραίτητο. Στο πλαίσιο της «διαδικασίας ασύλου στα σύνορα», οι αιτούσες/ντες κινδυνεύουν επίσης να τελούν υπό καθεστώς περιορισμών ως προς τις μετακινήσεις τους, δεδομένου ότι είναι υποχρεωμένοι να διαμένουν «σε τοποθεσίες στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις

ζώνες διέλευσης» ή σε άλλες τοποθεσίες για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 12 εβδομάδες, συν επιπλέον 12 εβδομάδες εφόσον έπονται διαδικασίες επιστροφής στα σύνορα.

Η κατάχρηση των αποφάσεων «περιορισμού της ελευθερίας» στη Σάμο δίνει μια εικόνα της πιθανής εφαρμογής του Συμφώνου και προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία στους θεσμούς και στα κράτη μέλη της ΕΕ ώστε να οδηγήσουν τις νέες πολιτικές προς τη σωστή κατεύθυνση.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξασφαλίσει πιο ενδελεχή έλεγχο της συμμόρφωσης της Ελλάδας με το δίκαιο της ΕΕ. Παραμένει ασαφές κατά πόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προχωρήσει τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν σε βάρος της Ελλάδας τον Ιανουάριο του 2023, σχετικά με ανησυχίες που αφορούν τη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ του άρθρου 40 του ν. 4939/2022 που διέπει τις αποφάσεις περιορισμού της ελευθερίας.

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τον αντίκτυπό τους στα δικαιώματα των διαμενουσών/όντων στην ΚΕΔ, οι περιορισμοί στην ελευθερία βάσει του άρθρου 40 του νόμου περί ασύλου ισοδυναμούν με *de facto* κράτηση. Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται συστηματικά σε όλους τις/τους διαμένουσες/οντες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές συνθήκες των ανθρώπων ή οι λιγότερο παρεμβατικές εναλλακτικές λύσεις. Τα μέτρα αδυνατούν να διασφαλίσουν τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται για τα άτομα υπό κράτηση, αλλά και να αποτρέψουν τις επιπτώσεις που εισαγάγουν φυλετικές διακρίσεις. Ως εκ τούτου, συνιστούν παράνομη στέρηση της ελευθερίας.

Στη Σάμο, η εμπειρία των διαμενουσών/όντων στην ΚΕΔ κατά περιόδους από τον Σεπτέμβριο του 2023 μέχρι τον Ιανουάριο του 2024 καταδεικνύει σαφώς ότι, εκτός από τη διαμόρφωση του νομικού τους πλαισίου, η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων υπήρξε επίσης ελλιπής και πραγματοποιήθηκε με τρόπο που δεν συνάδει με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα και τις αρχές για την κράτηση των μεταναστριών/ών. Η ανικανότητα των αρχών να αντιμετωπίσουν τις αυξημένες αφίξεις, σε συνδυασμό με τις χρόνιες ανεπάρκειες στην παροχή βασικών υπηρεσιών στον χώρο, επέτειναν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων στις οποίες έχουν εκτεθεί οι διαμένουσες/οντες, υπό την έννοια ότι η *de facto* κράτηση των ατόμων κατά την εν λόγω περίοδο ενδέχεται να έχει παραβιάσει την απαγόρευση των βασανιστηρίων ή άλλης κακομεταχείρισης. Παρά την εμπλοκή της στην κατασκευή και τη λειτουργία των ΚΕΔ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέτυχε να λάβει αποφασιστικά μέτρα ώστε να διασφαλίσει τη συμμόρφωση της Ελλάδας με το δίκαιο της ΕΕ τόσο στη Σάμο όσο και σε οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ελλάδας. Για τους ανωτέρω λόγους, η Διεθνής Αμνηστία διατυπώνει τις εξής συστάσεις:

ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Να δημοσιεύσουν στοιχεία, κατανεμημένα ανά φυλή ή εθνοτική καταγωγή, σχετικά με τον αριθμό των αιτουσών/ούντων που εξαιρέθηκαν από την ταχεία συνοριακή διαδικασία εξαιτίας της κατάστασης ευαλωτότητας ή των αναγκών τους.
- Να εξασφαλίζουν ότι η κράτηση των μεταναστριών/ών, ιδίως για σκοπούς ταυτοποίησης, εφαρμόζεται μόνο κατ' εξαίρεση και σε συμμόρφωση με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Επίσης, να σταματήσουν επειγόντως, τόσο σε νομικό επίπεδο όσο και στην πράξη, κάθε μορφή στέρησης της ελευθερίας για λόγους μετανάστευσης των αναγνωρισμένων προσφυγισσών/ύγων, παιδιών, οικογενειών, εγκύων ατόμων, ατόμων με αναπηρίες και επιζώντων εμπορίας ανθρώπων.
- Να λάβουν μέτρα ώστε, κατά τον σχεδιασμό ή την εφαρμογή τους, οι πολιτικές μετανάστευσης – συμπεριλαμβανομένης της χρήσης της κράτησης ή άλλων μέτρων που επηρεάζουν την ελευθερία ή την κυκλοφορία των ανθρώπων – να μην οδηγούν σε φυλετικές διακρίσεις.

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΕΔ ΣΑΜΟΥ

- Να καταργήσουν επειγόντως το άρθρο 40 του Νόμου περί ασύλου. Να σταματήσουν κάθε πρακτική που έχει ως αποτέλεσμα την de facto κράτηση ατόμων στην ΚΕΔ απουσία νομικής βάσης και να αποφύγουν την εισαγωγή τέτοιου είδους πρακτικών στο μέλλον.
- Να αποφεύγουν τη φιλοξενία ανήλικων, τόσο συνοδευόμενων όσο και ασυνόδευτων, στις ΚΕΔ, δεδομένου ότι οι δομές αυτές δεν συνιστούν επαρκείς εγκαταστάσεις για την υποδοχή τους.
- Να διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες υποδοχής, ταυτοποίησης και ασύλου ολοκληρώνονται χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Να λάβουν μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν την επαρκή στελέχωση των υπηρεσιών ασύλου, υποδοχής και ταυτοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής με διερμηνείς στον βαθμό που απαιτείται.
- Να διευκρινίζουν τους λόγους τους οποίους επικαλούνται για την παράταση των περιορισμών της ελευθερίας που επιβάλλουν στις/στους διαμένουσες/οντες στην ΚΕΔ Σάμου, ιδίως για την περίοδο Ιουλίου 2023 - Ιανουαρίου 2024.
- Να παρέχουν λεπτομερή στοιχεία, κατανεμημένα ανά φυλή ή εθνοτική καταγωγή, σχετικά με τον χρόνο που μεσολαβεί ανάμεσα στις αφίξεις των διαμενουσών/όντων στην ΚΕΔ Σάμου και στην έκδοση των πρώτων αποφάσεων για περιορισμό της ελευθερίας και των «σημειωμάτων από τις αστυνομικές αρχές», ιδίως για την περίοδο Ιουλίου 2023 - Ιανουαρίου 2024, καθώς και στοιχεία σχετικά με την έκδοση των αναδρομικής ισχύος σχετικών αποφάσεων.

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΔ ΣΑΜΟΥ

- Να σχεδιάσουν επειγόντως μακροπρόθεσμες λύσεις ώστε να διασφαλίσουν επαρκή και σταθερή παροχή τρεχούμενου νερού σε ολόκληρη την ΚΕΔ. Εν αναμονή των μόνιμων λύσεων, να διασφαλίσουν συνθήκες που εγγυώνται την ελάχιστη συνιστώμενη από τον ΠΟΥ ποσότητα τρεχούμενου νερού ανά άτομο, καθώς και την πρόσβαση των διαμενουσών/όντων σε εγκαταστάσεις πλυντηρίων και προϊόντα προσωπικής υγιεινής.
- Να σταματήσουν την πρακτική της φιλοξενίας διαμενοντών σε κτίρια διοικητικών υπηρεσιών ή σε χώρους εντός της ΚΕΔ που δεν προορίζονται για στέγαση. Προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες αφίξεις που είναι πιθανόν να υπερβαίνουν τη χωρητικότητα της ΚΕΔ, οι αρχές θα πρέπει να προβαίνουν σε ρυθμίσεις φιλοξενίας έκτακτης ανάγκης που θα εγγυώνται τα βασικά δικαιώματα των διαμενουσών/όντων.
- Να υιοθετήσουν επείγοντα μέτρα για τη δημιουργία ασφαλών περιοχών με σκοπό τη στέγαση όλων των διαμενουσών/όντων που βιώνουν συνθήκες ευαλωτότητας και την εξασφάλιση συνθηκών υποδοχής που καλύπτουν τις ανάγκες τους.
- Να μεριμνούν ώστε τα ασυνόδευτα ανήλικα να μεταφέρονται άμεσα σε κατάλληλες θέσεις φιλοξενίας εκτός της ΚΕΔ. Εν αναμονή της μεταφοράς τους, να παρέχουν στα ασυνόδευτα παιδιά περισσότερες ευκαιρίες ώστε να εξέρχονται με ασφάλεια από την ασφαλή περιοχή και να περνούν χρόνο στην περιοχή του γενικού πληθυσμού της ΚΕΔ. Να προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες ενασχόλησης με ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός της ΚΕΔ, αλλά και ευκαιρίες για τακτική πρόσβαση σε δραστηριότητες εκτός της ΚΕΔ, υπό την εποπτεία φορέων προστασίας των παιδιών.
- Να λάβουν μέτρα για την ανακαίνιση των περιοχών που προορίζονται για στέγαση και μη, καθώς και των εγκαταστάσεων ύδρευσης, αποχέτευσης και υγιεινής σε ολόκληρη την ΚΕΔ οι οποίες είναι κακοσυντηρημένες ή χρήζουν επισκευής.
- Να λάβουν επείγοντα μέτρα προκειμένου να επιτευχθεί η μακροπρόθεσμη αύξηση του προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης που δραστηριοποιείται στην ΚΕΔ, με έμφαση στους γιατρούς, στους παρόχους σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, στους ειδικούς σε θέματα παιδιών και στους επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συστηματική παροχή υγειονομικής περίθαλψης και να συνεκτιμούν τα δημογραφικά δεδομένα και τις ανάγκες των διαμενουσών/όντων.

- Εν αναμονή της υλοποίησης του προγράμματος ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, να διερευνήσουν τη δυνατότητα εφαρμογής προσωρινών λύσεων προκειμένου να ενισχυθούν οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και να εξασφαλιστεί η αδιάλειπτη παροχή τους.
- Να αυξήσουν την ικανότητα των κατάλληλα εκπαιδευμένων μελών του προσωπικού των υπηρεσιών υποδοχής, υγειονομικής περίθαλψης και διερμηνείας στους οποίους ανατίθεται η διενέργεια αξιολογήσεων ευαλωτότητας, προκειμένου να εξασφαλίζεται η έγκαιρη πρόσβαση των διαμενουσών/όντων σε στοχευμένες υλικές συνθήκες υποδοχής και διαδικαστικές εγγυήσεις.
- Να εξασφαλίζουν την άμεση μεταφορά σε εγκαταστάσεις με επαρκείς πόρους, στην ηπειρωτική Ελλάδα, διαμενουσών/όντων των οποίων τα προβλήματα υγείας είναι αδύνατον να αντιμετωπιστούν επαρκώς είτε στην ΚΕΔ είτε στο δημόσιο σύστημα υγείας.
- Να παραχωρήσουν αποτελεσματική και απρόσκοπτη πρόσβαση στην ΚΕΔ σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δικηγόρους και άλλους φορείς των οποίων οι υπηρεσίες είναι απαραίτητες για τον έμπρακτο σεβασμό των δικαιωμάτων των διαμενουσών/όντων, καθώς και στους οργανισμούς του ΟΗΕ και σε ανεξάρτητους φορείς παρακολούθησης.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ

- Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει να εξετάσουν σοβαρά τη συστηματική χρήση των αποφάσεων «περιορισμού της ελευθερίας» στην ΚΕΔ Σάμου και τον αντίκτυπό τους στο πλαίσιο της εθνικής υλοποίησης του Συμφώνου Μετανάστευσης από την Ελλάδα, καθώς και τη διενέργεια αναλύσεων κενών και αξιολογήσεων των αναγκών από την Επιτροπή με σκοπό την ενημέρωση των σχεδίων εφαρμογής.
- Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει να εισαγάγουν λεπτομερείς διασφαλίσεις και κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να εγγυώνται ότι οι εξουσίες που καθιερώνονται με τα εργαλεία στο πλαίσιο του Συμφώνου δεν οδηγούν σε παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων. Κατά την εφαρμογή της διαλογής και των συνοριακών διαδικασιών όπως προβλέπονται στο Σύμφωνο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κάθε δυνατό μέτρο για την αποφυγή της εκτεταμένης κράτησης, της de facto κράτησης ή των συστηματικών περιορισμών της ελευθερίας, όπως διαπιστώθηκε στην ΚΕΔ Σάμου.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ενισχύσει τον έλεγχο των ελληνικών πολιτικών και πρακτικών στις ΚΕΔ. Επίσης, θα πρέπει να προβλεφθεί πλήρης συμμόρφωση με τις συστάσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2023.
- Η Επιτροπή θα πρέπει να προχωρήσει περαιτέρω τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινήθηκαν τον Ιανουάριο του 2023 κατά της Ελλάδας σε σχέση με τη συμμόρφωση του άρθρου 40 του Ν. 4939/2022 που διέπει τις αποφάσεις «περιορισμού της ελευθερίας» με την οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις υποδοχής.

Η Διεθνής Αμνηστία είναι ένα κίνημα 10 εκατομμυρίων ανθρώπων το οποίο κινητοποιεί την ανθρωπιά σε όλους και αγωνίζεται για την αλλαγή ώστε όλοι να μπορούμε να απολαμβάνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματά μας. Όραμά μας είναι ένας κόσμος όπου όσοι βρίσκονται στην εξουσία τηρούν τις υποσχέσεις τους, σέβονται το διεθνές δίκαιο και λογοδοτούν. Είμαστε ανεξάρτητοι από κυβερνήσεις, πολιτικές ιδεολογίες, οικονομικά συμφέροντα ή θρησκείες και χρηματοδοτούμαστε κυρίως από τα μέλη μας και ατομικές δωρεές. Πιστεύουμε ότι όταν ενεργούμε με αλληλεγγύη και συμπόνια προς όλους τους ανθρώπους μπορούμε να αλλάξουμε τις κοινωνίες προς το καλύτερο.

Επικοινωνία

info@amnesty.org

facebook.com/
AmnestyGlobal

@Amnesty

amnesty.org

Amnesty International
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW, UK

Πλην αντιθέτου μνείας, το περιεχόμενο στο παρόν έγγραφο δημοσιεύεται με άδεια Creative Commons (αναφορά, μη εμπορική χρήση, μη δημιουργία παραγώγων, διεθνής 4.0) (βλ. creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode).

Σε περίπτωση που το υλικό αποδίδεται σε κάτοχο πνευματικών δικαιωμάτων διαφορετικό από τη Διεθνή Αμνηστία, το παρόν υλικό δεν καλύπτεται από την άδεια Creative Commons.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τη σελίδα [permissions page](#) στον ιστότοπο της Διεθνούς Αμνηστίας.

Ευρετήριο: EUR 25/8356/2024

Δημοσίευση: Ιούλιος 2024

Γλώσσα πρωτοτύπου: Αγγλική

© Amnesty International 2024